

Årsbokslut för år 2024

Miljö- och byggnadsnämnden

Ordförande: Eric Zillén (L)
Vice ordförande: Nicklas Heleander (SD)
Antal ledamöter: 3+2

Förvaltningschef: Angelique Nyström
Antal årsanställda: 4

Ansvarsområde

Miljö- och byggnadsnämnden är den nämnd som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har det närmaste överinseendet över byggnadsverksamheten enligt PBL (plan- och bygglagen) och förordningar beslutade med stöd av dessa lagar. Miljö- och byggnadsnämnden fullgör också kommunens uppgifter inom miljö-, hälsoskydds- och viss del av naturvårdsområdet, tobaks- och livsmedelsområdet samt smittskyddsområdet. Verksamheten styrs av regler i MB (miljöbalken), livsmedelslagen, tobakslagen och liknande produkter, lag smittskyddslagen, lag om handel med vissa receptfria läkemedel, strålskyddslagen och förordningar beslutade med stöd av dessa lagar.

Viktiga händelser under året

Under år 2022 påbörjades arbetet med att ta fram en ny detaljplan för centrum samt en detaljplan för området som kommunen införskaffat vid Aspebäcken. Båda detaljplanerna har antagits av kommunstyrelsen och vunnit laga kraft.

Planarbete med en ny detaljplan för ett område vid Broby har påbörjats. Området ska möjliggöra bostadsbebyggelse i sjö nära läge för enbostadshus. Utredningar och samrådshandlingar är under framtagande.

En planeringsstrategi har tagits fram tillsammans med tekniska sektorn och antagits av kommunfullmäktige. Planeringsstrategin påvisar att det finns ett behov av att ta fram en ny Översiktsplan.

Förvaltningen har arrangerat en länsträff för miljö- och hälsoskyddsgrupperna i länet. Träffen var mycket uppskattad av alla deltagare och föreläsare, sammanlagt 38 st. Under dagen deltog Arbets- och miljömedicin som berättade om några projekt de hade på gång samt miljöhälsoenkäten 2023. Västerås Stad berättar om handlägningsprocessen i Think Pink-ärendet och SGU (Sveriges geologiska undersökning) berättade om projektet Nedre Skärsjön med platsbesök vid Källfallsgruvan i Riddarhyttan.

En ny miljöinspektör inom miljöfarlig verksamhet har rekryterats under året.

En handlingsplan för förorenade områden har tagits fram och antagits av nämnden.

Alla livsmedelsanläggningar i kommunen har riskklassats om, enligt den nya nationella riskklassningsmodellen.

Under året har bygglov beviljats för nybyggnad av ett enbostadshus, ett fritidshus samt två större industri-/lagerbyggnader.

Måluppfyllelse

Målområde 1:

”En attraktiv kommun där individen lever ett gott liv med en hållbar välfärd och trygghet genom livet”

Inriktningsmålen för målområde 1 är inte anpassade för miljö- och byggnadsnämndens verksamhet och för att uppfylla det övergripande målet har följande **aktiviteter utförts**:

Förvaltningen har prioriterat tillsynsarbetet så att invånare ska känna sig trygga och prioriteras där den ger bäst miljönytta.

Deltagit i ett nationellt tillsynsprojekt, ”Kemikalier i varor”. Varor köptes från en verksamhetsutövare i kommunen som sedan skickades på analys. Provresultatet påvisade att varorna inte innehöll förbjudna kemikalier.

Krav på radonmätning har ställts till ett flertal fastighetsägare av flerbostadshus samt krav på åtgärd där mätresultat överstiger 200 Bq/m³.

Tillsyn av obligatorisk ventilationskontroll (OVK) har bidragit till en bättre inomhusmiljö.

Bedrivit tillsyn på lantbruk samt avloppsanläggningar för att minska övergödning så att sjöar, vattendrag och grundvatten uppnår god status.

Målet bedöms som delvis uppnått

Målområde 2:

”En attraktiv hållbar framtidskommun med tillväxt av invånare, näringsliv och ekonomi”

Inriktningsmål:

- Vi ska attrahera människor att bosätta sig i vår kommun
- Vi skapar förutsättningar för ett expansivt näringsliv

Utförda aktiviteter:

Förvaltningen eftersträvar korta handläggningstider för ansökningar om lov, tillstånd och anmälan. Handläggningstiden är oftast mindre än en vecka där ansökan/anmälan är komplett samt inget grannhörande krävs. Förvaltningen ska vara tillgänglig, visa ett gott bemötande och hantera ärenden och frågor på ett professionellt sätt. Förvaltningen är bemannad med minst en person under kontorstid helgfria vardagar måndag till fredag mellan kl. 08.00-16.00 under hela året.

Under året har lantbrukstillsyn bedrivits vid sjön, Långsvan då föregående års badvattenprover vid kommunens badplats, Sandviksbadet påvisade förhöjda halter av koliforma bakterier. Under en kortare period i år avrådes bad på grund av algblomning. Eftersom det var i slutet av badsäsongen och endast under ett par dagar krävdes inga ytterligare provtagningar eller andra åtgärder vidtas.

Avloppsinventering har utförts i områdena Spaboda och Donmora väster om sjön Långsvan. Totalt har 95st avloppsanläggningar fått tillsyn under året.

Ett projekt inom hälsoskydd (Projekt Städ) har utförts i regi av Mitt miljösamverkan. Där har tillsyn utförts vid samtliga av kommunens förskolor, fritidshem och grundskolan. Fokus har varit att kontrollera städning och hygien.

Sammanlagt har 31st lägenheter besökts genom uppsökande bostadstillsyn. Ett flertal brister framkom vid tillsynen. Uppföljning av bristerna sker under år 2025. Avvikelse vid tidigare års bostadstillsyn har följts upp med ny tillsyn.

En handlingsplan för förorenade områden har tagits fram, där det framgår vilka objekt som ska prioriteras i kommande arbete med förorenade områden. En uppföljning pågår avseende gamla deponier, flygplatser och äldre bilvårdsanläggningar.

I projektet, ovårdade tomter har tidigare ställda krav om föreläggande följts upp och 3st ärenden har kunnat avslutas. Klagomål gällande ovårdade tomter har följts upp med uppmaning om åtgärd samt föreläggande.

I nära samarbete med näringslivschef upprättas tidiga kontakter med nya och befintliga företag som har behov av stöd och hjälp för att uppfylla lagstiftningar inom nämndens område.

Under året har två nya detaljplaner antagits av kommunstyrelsen samt vunnit laga kraft. Detaljplanerna möjliggör byggnation av bostäder i centrum samt vid Aspebäcken. Planarbete med en ny detaljplan för ett område vid Broby har påbörjats.

Målet bedöms som delvis uppnått

Målområde 3:

”En kompetent, attraktiv, transparent, hållbar och effektiv organisation”

Inriktningsmål:

- Vi ska vara en framgångsrik arbetsgivare med friska och kvalificerade medarbetare
- Kommunen ska kännetecknas av god ekonomisk hushållning

Utförda aktiviteter:

Hälsa och arbetsmiljö finns som en stående punkt vid varje APT-möte som genomförs 11 gånger per år. Arbetsmiljön ingår som en naturlig del i förvaltningens arbete och inkluderar alla tjänstepersoners delaktighet.

Den årliga medarbetarundersökningen går igenom tillsammans i förvaltningen. En gemensam handlingsplan tas fram, där alla tjänstepersoner är delaktiga i framtagandet av planen som även innehåller en riskbedömning. I planen sätts mål upp samt när de ska vara genomförda.

Kompetensutveckling sker kontinuerligt och ingår även som en kontrollpunkt i internkontrollplanen. Tjänstepersoner deltar löpande i utbildningar och seminarier inom respektive kompetensområde samt deltar i Mitt miljösamverkans utbildningar och projekt. En miljöinspektör har genomfört två kurser om sammanlagt 15 högskolepoäng inom Livsmedelssäkerhet. Nyrekryterad miljöinspektör har lång erfarenhet samt utbildning som är relevant för område.

Ekonomiska månadsuppföljningar, uppföljning per sista april, delårsbokslut samt uppföljning per sista oktober har redovisats för nämnden under året. Kommunen som helhet prognostiserade tidigt ett

underskott för året. Förvaltningen har som åtgärd hållit en tjänst vakant samt även låtit hålla ned övriga kostnader för att bidra till ett lägre underskott.

Budgetutfall

Driftsredovisning per vht (tkr)		Bokslut	Budget	Bokslut	Avvikelse
		2023	2024	2024	Helår
Kod	Text	Nettokostnad			Utfall/Budget
07000	MILJÖ- O BYGGN.NÄMND	115	129	96	32
07100	MILJÖ- O BYGGNADSKONTOR	3 302	4 110	3 362	748
07200	DETALJPLANERING	438	700	267	433
07300	BYGGLOVSVERKSAMHET	-490	-398	-518	121
81100	MILJÖ- O HÄLSOSKYDD	5	4	6	-2
81500	HÄLSOSKYDD	-29	-22	-37	15
81600	LIVSMEDEL	-117	-157	-90	-67
81700	MILJÖSKYDD	-365	-339	-466	128
81800	NATURVÅRD	-25	7	-33	40
82200	KALKNING AV SJÖAR	22	30	22	8
		2 858	4 064	2 608	1 456

Driftbudget

Utfallet för miljö- och byggnadsnämnden visar ett överskott på 1 456 tkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av högre intäkter och lägre personalkostnader.

Då kommunen som helhet prognostiserat ett underskott för året fick förvaltningarna tidigt i uppdrag att spara in så mycket som möjligt. Tjänsten som bygginspektör har under året hållits vakant i avvaktan på en eventuellt ny lagstiftning samt färre inkommande ärenden i början av året. Även en föreslagen minskad budgetram inför år 2025 bidrog till att tjänsten inte tillsattes under året. Byggärenden har under perioden handlagts av förvaltningschefen.

Verksamheten 07000, nämnden har haft 32 tkr lägre kostnader i och med färre ledamöter på nämndmöten.

Verksamheten 07200, detaljplanering visar 433 tkr lägre kostnader. Vilket beror på lägre konsultkostnader i och med att planarbete endast påbörjats för en ny detaljplan under året. Planarbete för detaljplan, Centrum samt detaljplan för del av Vätterskoga 4:106 (Aspebäcken) avslutades under året och mindre konsulttid har krävts under året för dessa detaljplaner.

Verksamheten 07300, bygglovsverksamheten har haft 121 tkr högre intäkter jämfört mot budget. Bygglov för större om- och nybyggnationer samt byggsanktionsavgifter bidrar till utfallet.

Verksamheten 81600, livsmedel visar lägre intäkter på 67 tkr. Den nya nationella riskklassningsmodellen har bidragit till längre tillsynsintervall, än som tidigare planerats.

Verksamheten 81700, miljöskydd visar högre intäkter på 128 tkr jämfört mot budget, vilket beror på att fler tillsyner har kunnat genomföras, då förvaltningen varit fullt bemannad inom miljöverksamheten.

Verksamheten 81800, naturvård visar 40 tkr högre intäkter jämfört mot budget. Vilket beror på utfört tillsynsarbete inom strandskydd samt att vid handläggning av strandskyddsdispenser sker debitering utifrån nedlagd tid.

Investeringsbudget

Förvaltningen har inga egna investeringar.

Nyckeltal

Ärenden	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Byggärenden	97	116	98	102	84
Avloppstillstånd	48	122	98	52	52
Värmepumpar	22	18	12	8	14
Åtalsanmälningar	1	0	2	1	2
Klagomål	40	17	23	28	30

Kommentarer till nyckeltal

Antal byggärenden är färre i jämförelse mot föregående år, vilket troligen beror på lågkonjunktur och höga räntor.

Antalet avloppstillstånd är lika till antal jämfört mot föregående år. År 2020 och 2021 genomfördes tillsyn på fyra stora fritidshusområden som bidrog till att fler avloppsanläggningar behövdes åtgärdas och därav många ansökningar år 2021 och 2022.

Antal klagomål har ökat till antal. Klagomålen har främst handlat om skällande hundar, mögel i bostad, eldning av miljöfarliga ämnen, gödselhantering, dumpade djurkadaver, ovårdade tomter och 9 stycken nedskräpningsärenden.

Internkontroll

Nämnden antog internkontrollplan för år 2024-06-20 § 50 och följts upp av nämnden vid helårsuppföljning, som därefter skickas till kommunstyrelsen för delgivning.

Framtiden

Under år 2025 avses byggnadsinspektörtjänsten tillsättas med 0,75 årsarbetare samt anställa en administratör med 0,25 årsarbetare.

Det finns en osäkerhet avseende bygglovsintäkter som kan påverka nämndens budget negativ. Eventuell ny lagstiftning samt en orolig och oviss marknad kan bidra till lägre intäkter.

Införandet av digitala e-tjänster skulle kunna bidra till bättre service mot kommuninvånare och näringsidkare men även frigöra mer tid för tjänstepersoner att bedriva mer tillsyn och handläggning. Miljö och bygg kan givetvis inte genomföra en digitalisering på egen hand. Här krävs samverkan i kommunen samt även avsatta medel för att kunna genomföra denna process.